

บทบาทหน้าทึของสณณวีทษุกระจยเสียงจุฬาลงกรณ์มหยวทยาลัย
เอฟ เอ็ม 101.5 เมกะเฮิรตซ์

นางสาว ดวงจันทร์ ศิริบัญญัติ

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานพณนั้เป็นส่วนหนึ่ของการศึทษาตามหลักสูตรปริญญานึเศศศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

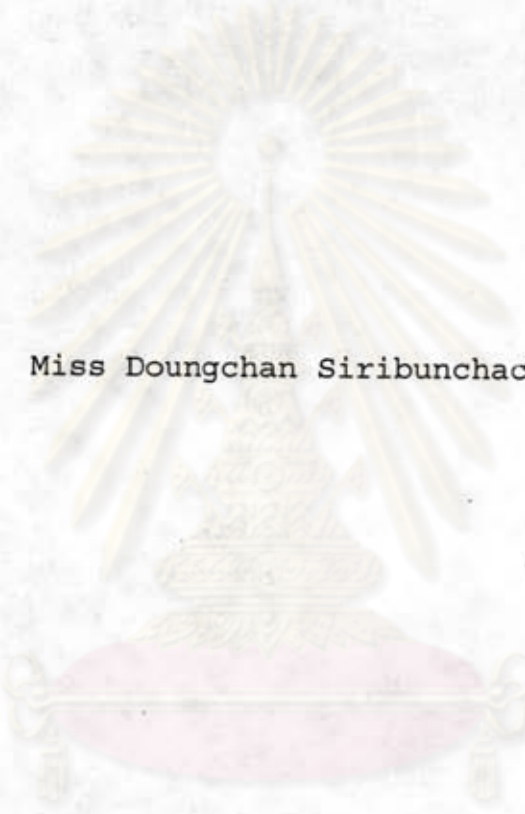
พ.ศ. 2538

ISBN 974-631-256-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

T16401562

ROLE AND FUNCTION OF CHULALONGKORN UNIVERSITY
BROADCASTING STATION F.M. 101.5 MHz

Miss Doungchan Siribunchachai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement
for the Degree of Master of Art
Department of Mass Communication

Graduate School
Chulalongkorn University

1995

ISBN 974-631-256-1

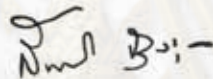
หัวข้อวิทยานิพนธ์ บทบาทหน้าที่ของสถานีวิทยุกระจายเสียงจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เอฟ เอ็ม 101.5 เมกะเฮิรตซ์

โดย นางสาว ดวงจันทร์ ศิริบัญชาชัย

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์

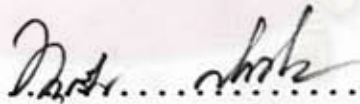
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปณิตดา ชนสภิตย์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

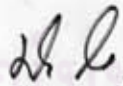

..... คณบดีบัณฑิตมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ กุงสุวรรณ)

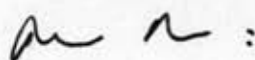
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชัยเวื่อน กิติวัฒน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปณิตดา ชนสภิตย์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย ศิริกาชะ)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ดวงจันทร์ ศิริปัญญาชัย : บทบาทหน้าที่ของสถานีวิทยุกระจายเสียงจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เอฟ เอ็ม 101.5 เมกะเฮิรตซ์ (ROLE AND FUNCTION OF CHULALONGKORN
UNIVERSITY BROADCASTING STATION F.M.101.5 MHz) อ.ที่ปรึกษา :
ผศ.ปณิตดา ธนสถิตย์, 111 หน้า. ISBN 974-631-256-1

การวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อทราบถึงบทบาทหน้าที่ของสถานีวิทยุจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในฐานะที่เป็นสื่อของสถาบันอุดมศึกษา การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็นสองส่วน ส่วนแรกคือ การศึกษาถึงนโยบาย วัตถุประสงค์ และโครงสร้างของสถานี และส่วนที่สองคือ การศึกษาถึงบทบาทหน้าที่ของสถานีฯ ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. วัตถุประสงค์ และโครงสร้างของสถานีวิทยุจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เปลี่ยนแปลงไปตามนโยบายของผู้บริหารจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในแต่ละยุคสมัย โดยลักษณะโครงสร้างแบ่งออกได้เป็น 4 ลักษณะ คือ สถานีวิทยุทดลอง เพื่อกิจการนิสิต สถานีวิทยุเพื่อกิจการชุมชนมหาวิทยาลัย สถานีวิทยุเพื่อการให้บริการวิชาการแก่สังคม และสถานีวิทยุในรูปวิชาชีพ

2. บทบาทหน้าที่ของสถานีวิทยุจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ปรากฏมี 6 ประการคือ 1. เป็นสื่อกลางระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับชุมชนภายในและภายนอกสถาบัน 2. ให้ความรู้และการศึกษา 3. ให้ความบันเทิง 4. เป็นกระบอกเสียงให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 5. รักษาภาพลักษณ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ 6. ชื่นนำสังคม

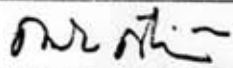
3. บทบาทหน้าที่ของสถานีวิทยุจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จะแตกต่างกันไป ขึ้นกับปัจจัย 4 ประการ ได้แก่ 1. อิสรภาพและเสรีภาพในการดำเนินงาน 2. ขอบข่ายในการแสดงออกซึ่งความคิดเห็น 3. ความสามารถในการสนองต่อความต้องการของผู้รับสาร และ 4. บรรทัดฐานและความคาดหวังสังคม

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน

สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน

ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C450444 : MAJOR MASS COMMUNICATION
KEY WORD: ROLE AND FUNCTION / CHULALONGKORN UNIVERSITY RADIO BROADCASTING
STATION

DOUNGCHAN SIRIBUNCHACHAI : ROLE AND FUNCTION OF CHULALONGKORN
UNIVERSITY BROADCASTING STATION F.M.101.5 MHz. THESIS ADVISOR :
ASSI. PROF. PANADDA THANASATHIT. 111 pp. ISBN 974-631-256-1

The objective of this research is to study the role and function of Chulalongkorn University Radio Broadcasting Station as higher education institution media. The research concentrates on 2 aspects. The first part is the study of policy, objective and organization structure of the station. The second part is the study of role and function of the station. The results are as followed.

1. The objectives and organization structure of Chulalongkorn University Radio Broadcasting Station are varied according to Chulalongkorn University's executive policies in each office term. The organization structure has 4 characteristics ; experimental broadcasting station, broadcasting station for the university community service, broadcasting station for academic services to society, and broadcasting station formed as university enterprise.

2. The roles and functions of Chulalongkorn University Radio Broadcasting Station are mediating internally and externally, providing knowledge and education, providing entertainment, acting as public relation officer for Chulalongkorn University, maintaining a positive image of Chulalongkorn University and acting as academic guidance to society.

3. The factors affecting roles and functions of Chulalongkorn University Radio Broadcasting Station are independence and freedom in operation, the scope of opinion expression, the capability in response to the needs of the audience, social norm and expectations.

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา.....การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา.....2537

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ผลงานวิทยานิพนธ์เรื่อง บทบาทหน้าที่ของสถานีวิทยุกระจายเสียงจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เอฟ เอ็ม 101.5 เมกะเฮิรตซ์ ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยกำลังใจจากบุคคลหลายๆท่าน ผู้วิจัยขอขอบคุณ มารดา น้องสาว และเพื่อน ๆ ที่ห่วงใยและเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยตลอดเวลาเพื่อฟันฝ่าอุปสรรคและมมามณะที่จะทำวิจัยต่อไป ขอขอบคุณ คุณบรรพต ปานใจ "เจ้านายที่แสนดี" ที่ได้ให้ความสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสศึกษาในระหว่างปฏิบัติงานอยู่ ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี หัวหน้าสถานีวิทยุจุฬาฯ คุณพัชรี พรหมคช และเจ้าหน้าที่ของสถานีฯ ตลอดจนผู้ให้สัมภาษณ์ทุกท่านที่ได้อำนวยความสะดวกอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย และสละเวลาอันมีค่าให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสเข้าพบเพื่อสัมภาษณ์

ท้ายสุดขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปันดดา ชนสภิตย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริภาชนะ ที่ได้แนะนำแนวทางการค้นคว้าและเขียนผลงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จ

ดวงจันทร์ ศิริบัญชาชัย

ศูนย์วิทยพัทธยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฉ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฉ
บทที่	
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ปัญหานำการวิจัย	8
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	9
ข้อตกลงเบื้องต้น	9
ข้อสันนิษฐาน	9
ขอบเขตของการวิจัย	10
นิยามศัพท์	10
ประโยชน์ที่ได้รับ	11
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	12
แนวคิดเกี่ยวกับสถาบันขององค์กรผู้ผลิต	12
แนวคิดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชน	16
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินบทบาทหน้าที่สื่อมวลชน	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
3. ระเบียบวิธีวิจัย	23
แหล่งข้อมูล	23
การเก็บรวบรวมข้อมูล	24
การตรวจสอบข้อมูล	26

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล	27
การนำเสนอข้อมูล	28
4. นโยบาย วัตถุประสงค์และโครงสร้างของสถานีวิจัยจุฬาฯ.....	29
ระยะที่ 1 ลักษณะสถานีวิจัยทดลองเพื่อกิจการนิสิต	30
ระยะที่ 2 ลักษณะสถานีวิจัยเพื่อกิจการชุมชนของมหาวิทยาลัย..	36
ระยะที่ 3 ลักษณะสถานีวิจัยในรูปแบบการให้บริการวิชาการ แก่สังคม	45
ระยะที่ 4 ลักษณะสถานีวิจัยในรูปวิสาหกิจ	56
5. บทบาทหน้าที่ของสถานีวิจัยจุฬาฯ	70
- บทบาทหน้าที่ในฐานะเป็นสื่อกลางเชื่อมโยงความสัมพันธ์ ...	70
- บทบาทหน้าที่ในการให้ความรู้และการศึกษา	72
- บทบาทหน้าที่ในการให้ความบันเทิง	75
- บทบาทในการเป็นกระบอกเสียงให้กับจุฬาฯ	77
- บทบาทในการสร้างภาพลักษณ์ของจุฬาฯในฐานะสถาบันการ ศึกษาเก่าแก่และมีชื่อเสียง	79
- บทบาทหน้าที่ในการชี้นำสังคม	82
ประเมินบทบาทหน้าที่ของสถานีวิจัยจุฬาฯ	87
- อีสรภาพและเสรีภาพในการดำเนินงาน	87
- ขอบข่ายในการแสดงออกทางความคิดเห็น	89
- ความสามารถในการสนองต่อความต้องการของผู้รับสาร ...	91
- ความต้องการให้เป็นไปตามบรรทัดฐานและความต้องการ ของสังคม	92
6. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	95

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
รายการอ้างอิง.....	105
ประวัติผู้เขียน	111

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.	ตารางแสดงการเปรียบเทียบนโยบาย วัตถุประสงค์ และ โครงสร้างองค์กรของสถานีวิทยจุฬาฯ ตามลักษณะสถานีในแต่ละระยะ	66
2.	ตารางแสดงความนิยมของรายการทางสถานีวิทยุจุฬาฯ	77

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. ภาพ จอมพล ประภาส จารุเสถียร เข้าเยี่ยมชมสถานีวิทยุจุฬาฯ	53
2. ภาพการจับรางวัลผู้ที่เขียนจดหมายมาร่วมสนุกในรายการของสถานีวิทยุจุฬาฯ	54
3. ภาพที่ตั้งสถานีวิทยุจุฬาฯ บริเวณอาคารวิทย์พัฒนา	55
4. ภาพเครื่องส่งกระจายเสียงที่ใช้อยู่ในสถานีวิทยุจุฬาฯในปัจจุบัน	64
5. ภาพจานรับสัญญาณดาวเทียมที่ใช้อยู่ในสถานีวิทยุจุฬาฯในปัจจุบัน	65

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1. แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ภายใน โครงสร้างตามลักษณะสถานีวิทยุทดลองเพื่อกิจการนิสิต	35
2. แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ภายใน โครงสร้างตามลักษณะของสถานีวิทยุเพื่อกิจการภายในชุมชน มหาวิทยาลัย	44
3. แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ภายใน โครงสร้างตามลักษณะของสถานีวิทยุจุฬาฯ ในรูปแบบการให้ บริการวิชาการแก่สังคม	52
4. แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ภายใน โครงสร้างตามลักษณะของสถานีวิทยุจุฬาฯ ในรูปวิสาหกิจ	63

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย